

Kandrdásek 2019
30. ročník národní přehlídky dětských monologů a dialogů
Brandýs n. L. 30. března 2019

Zpráva poroty

Je potěšující, že jubilejní ročník celostátního finále v přednesu monologů a dialogů mladými soutěžícími v kategoriích 8–10 let, 11–13 let, 14–15 let a 16–18 let byl oproti předchozím letům nepoměrně početněji zastoupen. Nutno ale zdůraznit, že vyšší počet soutěžících zároveň celkově zvýšil uměleckou úroveň. Tentokrát jsme nebyli svědky žádného slabšího výkonu, který by neodpovídal nejvyššímu soutěžnímu kolu.

Příznačné ovšem je, že zastoupení oblastí (příp. krajů) je nerovnoměrné a převládali adepti z míst, kde víme o systematické péči ve vedení dětí k vědomé práci s uměleckým textem (např. ZUŠ Ostrov n.O., severní a jižní Morava). Vzhledem k tomu, že na přípravě se podílejí zkušení a fundovaní pedagogové, zaznamenali jsme kvalitní péči o jevištní řeč, o promyšlenou interpretaci textu, kultivovanost v pohybové složce a zajímavé pokusy i ve výtvarném řešení (kostýmů či náznaku scény).

V nižších kategoriích jsme neviděli žádný vpravdě divadelní monolog, což je naprosto pochopitelné, neboť kvalitní divadelní texty pro dětské herce jsou velice vzácné. Ostatně u dětí ve věku cca 8–13 let nepředpokládáme schopnost dokonalého ztotožnění s jednající postavou na jevišti, proto zde sólové výstupy měly charakter upřímné výpovědi, kdy účinkující byl sám za sebe, případně uplatnil svou fantazii při představování např. pohádkově nereálné osoby či zvířátka. Totéž platí o dialozích, které lze spíše přirovnat k jednoduchým scénkám (někdy s náznakem anekdoty), kde se opět více uplatní schopnost přirozené vzájemné komunikace. Zpestřením pak byly výstupy typu bajky, tj. ze světa zvířat či hmyzu. Uvítali jsme, že většina výstupů usilovala o jistý dějový oblouk s vytvářením situací i v podobě pohybových etud. Ne každé vystoupení ale nabídlo zřetelnou pointu celého výstupu, což může být výzvou k další práci ať sólistů, tak skupin aktérů.

Svou roli v jednotlivých kategoriích hraje nejen samotný fyzický věk, ale především postupně osobnostní vyžívání k individuálnímu vyjádření. Např. v monolozích 11–13 let jsme už zaznamenali osobitou výpověď mladého muže, zklamaného v lásce (B. Roman, Český Těšín), kde nebylo třeba velkých gest k sdělení neintimnějších pocitů.

O vědomé herecké práci už bylo možno uvažovat u výkonů především v nejvyšší věkové kategorii 16–18 let., která v monologu i dialogu byla vůbec nejméně zastoupena. Proto také porota udělila po dvou vítězných diplomech, kde pořadí nominace pro účast na přehlídce dospělých sice bylo stanoveno, avšak jednalo se o natolik vyrovnané výkony, případně každý byl svým způsobem osobitý.

V monologu 16–18 let dosáhli diplomu:

1. nominace – Jan Roháč (HOP HOP ZUŠ Ostrov n.O.) William Saroyan: Tam, odkud pocházím, jsou lidé zdvořilí

Monolog mladého muže byl přednesen v lehce sebeironickém vyznění, se smyslem pro významy slov, k nimž se ještě přidává nenápadná pohybová stylizace suveréna, který bez problému ovládne prostor celého jeviště a stačí mu jediná rekvizita – švihácký klobouk.

2. nominace - Eliška Weberová (Gymnázium Hladnov Ostrava) Vendula Borůvková: Modelka XXL
Monolog suverenní dívky, která s nadhledem komentuje nejtypičtější tajné touhy dívek: stát se slavnou a populární a zároveň řešit svou štíhlost až k bulimii. K rozehrání přepjatých představ slečny stačí několik výrazných gest, variant usednutí a vlastně stačí malá hrací plocha, která umocňuje pocit intimní zpovědi. Mladé herečce jsme doporučili výrazněji oddělit dvě základní témata – touhu po prezentaci a problém stravy.

V dialogu 16–18 let dosáhli diplomu:

1. nominace – Jana Ďuržová + Tadeáš Novák (HOP HOP ZUŠ Ostrov n.O.) Zdena Bratršovská,

František Hrdlička: Budík pro Šípkové Růženky

Svižně sehraný dialog mladých lidí, kde dívčí i mládenecký element je prezentován s nadhledem i vtípem, přičemž divák je překvapivě dojat bezprostředností obou herců.

2. nominace – Vít Bauchner + Sára Horčíčková (HOP HOP ZUŠ Ostrov n.O.) Filip Propustka: Srab
Další zajímavý pohled mladých lidí na jejich vlastní způsob vnímání světa, tentokrát v lehce hororové zápletce, kdy se hra na strašení změnila v krutou realitu. Porota doporučila textově i v jednání pročíst pointu výstupu (motivace mladíka k činu, který vyústí v smrt)

V obou nominacích dialogu považujeme za pozoruhodný vliv pedagogického vedení v naprosto přirozené souhře a vzájemné oscilaci mladých aktérů.

Za porotu: Rudolf Felzmann